

altså nødt til at holde fast i i den form, vi kender den i dag. Det er vi nødt til. Og jeg sagde jo i tirsdags i min tale: Prøv at kigge lidt kritisk på egne forslag med lige så stor åbenhed og erkendelse af den ny situation, vi står i, som regeringen har gjort det på sine forslag.

Jeg har nævnt nogle eksempler på imødekommelse i tirsdags. Jeg må appellere til Venstre og til De Konservative og til andre, der vil være med, om tilsvarende at kigge på egne tanker. Det kan jo indimellem godt være, at det, man sagde før den 11. september, ikke behøver at være rigtigt efter den 11. september. Overvej det grundigt. Argumentet forekommer at være så stærkt, at selv de to partier bør have styrken til at sige: O.k., så lad os løfte den her opgave også.

Jeg må så sige, at den globale pagt vil samle sig om følgende overskrifter til næste års arbejde.

For det første: Vi skal åbne vores markeder, og vi skal gøre det med den formel, som EU er begyndt at tage fat på, anything but arms, men vi skal også lægge til landbrugsproduktionen, som bliver smertelig for Europa, som bliver vanskelig, men som bliver absolut nødvendig.

For det andet: Vi skal afkoble sammenhængen mellem den økonomiske vækst og energiforbruget.

For det tredje: Vi skal have en samlet bæredygtig udvikling mellem økonomi, den sociale udvikling og miljøet.

For det fjerde: Vi skal have en gældsafvikling.

For det femte: Vi skal fastholde og opbygge de andres landsbistand til FN's målsætning.

For det sjette: Vi skal samles om at give markedskræfterne et mere menneskeligt ansigt globalt set, som jeg også sagde i min afslutningstale i maj måned i år. Det gælder de finansielle markeder, og det gælder i virkeligheden også ILO's arbejde for at sikre, at indsatsen mod børnearbejde, retten til at danne fagforeninger og alle de fundamentale rettigheder, vi kender, ikke bliver svækket, men bliver styrket.

Vi skal gå sammen om at bekæmpe hiv og aids og deres frygtelige udbredelse i Afrika. Vi skal sætte et særligt program ind i kampen mod analfabetismen. Vi skal gå ind i en ny teknologi-overførsel af langt større dimensioner end før. Det er ambitionsniveauet. At åbne markederne er fuldstændig fundamentalt, men det er ikke tilstrækkeligt. Der skal mere til, lige så vel som der skulle mere til i Europa, da vi skulle begynde at skabe fundamentet for velfærdsstaten.

Må jeg så vende mig til bekymringen, som jeg var inde på før, altså denne risiko, som sidder i os alle sammen, som i hvert fald sidder hos os og hos mig meget, meget stærkt, denne risiko for at dette lille land, Danmark, nu træder ved siden af. At der er noget, der løber fra os, at vi lige glemmer, at vi ikke alene er politikere, der kæmper ud fra hver vores basis og har tænkt os at vinde næste valg, vi er mere end det.

Der er visse spørgsmål, hvor vi har et ansvar, der er stærkere end bare at få nogle flere stemmer, og det er lige præcis det, den her debat handler om. Vi må ikke sammenblande debatten om terrorisme med debatten om udlændinge, for hvis vi gør det, så overskrider vi nogle grænser, som er farlige for det her land. Så begynder vi at tage de første skridt til, at konflikterne bliver ført ind i Danmarks gader. Jeg har sagt det før, og jeg siger det igen: Den, der leger med frygten, leger med ilden i dansk politik.

Jeg mener, at vi har ret og derfor netop også pligt til uden at blive anderledes eller puste os op til mere, end vi er – vi er almindelige mennesker – at pålægge os selv et ganske særligt ansvar. Den udlændingelov har vi jo haft som centrum i vores diskussion i mindst 10 år. Og den udlændingelov er nu kommet op igen i samme øjeblik, som terrordiskussionen kommer op.

Jeg kan ikke lade være med at spørge mig selv: Hvorfor gør den egentlig det, og hvorfor skal den egentlig det? Hvorfor skal den udlændingelov pludselig stå i centrum midt i en optagethed af at løse terrorproblemerne, som er den største og mest omfattende opgave, vi har?

Jamen skal vi da ikke kunne diskutere alting? Jo, det gør vi også – eller gør vi? Fyldte alle de velfærdsopgaver, vi alle sammen er optaget af, lige så meget som udlændingeloven i denne her debat i aften? Folketingets medlemmer kender selv svaret.

Derfor bliver jeg bekymret. Terror- og udlændingelovdiskussion er to forskellige ting, ja, og det bliver da også sagt med de rigtige ord af forskellige ordførere, også hos Venstre og De Konservative, men den måde, det bliver sagt på, den stemning, det bliver placeret i, det sprog, der bliver anvendt, gør alligevel, at det bliver koblet sammen i mange, mange menneskers hoveder.

Sproget er noget af det vigtigste, vi har. Det kan bruges, så det går godt, men det kan også bruges, så det går galt. Det kan bruges til at tale ned til folks fordomme, og det kan bruges til at tale op til folks forventninger.